

Zahtjev za azil može biti odbijen ako je podnositelj sudjelovao u aktivnostima terorističke mreže

Nije nužno da je podnositelj zahtjeva za azil osobno počinio terorističko djelo, bio poticatelj takvog djela ili sudjelovao u njegovu počinjenju

Tribunal correctionnel de Bruxelles (Kazneni sud u Bruxellesu, Belgija) osudio je 2006. M. Lounanija, marokanskog državljanina, na kaznu zatvora u trajanju od šest godina zbog sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine, konkretno belgijske ćelije „groupe islamique des combattants marocains” (Islamska skupina marokanskih boraca; u daljnjem tekstu: GICM), u svojstvu vođe terorističke organizacije, kao i zbog zločinačkog udruživanja, krivotvorenja isprava i njihove uporabe te nezakonitog boravka. Taj sud proglasio je M. Lounanija krivim, među ostalim, zbog „aktivnog sudjelovanja u organiziranju kanala za slanje dobrovoljaca u Irak”. Osobito, „prijevarni prijenos putovnica” kvalificiran je kao „čin sudjelovanja u djelatnostima ćelije kojim se pruža logistička podrška terorističkom pokretu”.

M. Lounani 2010. podnio je zahtjev za azil pred belgijskim tijelima. Pozvao se na bojazan da će nakon povratka u zemlju podrijetla biti izložen kaznenom progonu zbog postojanja rizika da će ga marokanska tijela nakon osude u Belgiji smatrati radikalnim islamistom i džihadistom. Taj je zahtjev za azil odbijen.

Odlučujući povodom žalbe na odluku o odbijanju zahtjeva za azil, Conseil du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove stranaca, Belgija) 2011. presudio je da M. Lounaniju treba priznati status izbjeglice. Conseil (Vijeće) je potvrdio svoju odluku 2012., nakon što je njegovu prvu odluku poništio belgijski Conseil d'État (Državno vijeće). Zapravo, Conseil du contentieux des étrangers (Vijeće za sporove stranaca) smatrao je da činjenice utvrđene na teret M. Lounanija ne predstavljaju same po sebi teroristička kaznena djela, s obzirom na to da je tribunal correctionnel de Bruxelles (Kazneni sud u Bruxellesu) osudio M. Lounanija za pripadanje terorističkoj skupini a da mu nije stavio na teret počinjenje ili sudjelovanje u počinjenju terorističkog djela. Nije utvrđeno ni da je GICM počeo ostvarivati određeno djelo koje predstavlja tu vrstu kaznenog djela kao ni to da postoji osobno djelovanje M. Lounanija na temelju kojeg bi on bio pojedinačno odgovoran za počinjenje takvog djela. Conseil (Vijeće) je smatrao da M. Lounani nije bio osuđen ni za jedno djelo koje je imalo težinu potrebnu da bude kvalificirano kao „djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda” u smislu Direktive o statusu izbjeglice¹ tako da mu treba priznati status izbjeglice.

Odlučujući povodom kasacijske žalbe, Conseil d'État (Državno vijeće) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu prethodna pitanja. Osobito, Conseil d'État (Državno vijeće) je pitao pod kojim uvjetima podnositelj zahtjeva može biti isključen iz statusa izbjeglice zbog sudjelovanja u „djelima koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda” u slučaju u kojem je bio osuđen zbog sudjelovanja u terorističkoj organizaciji a da sam nije počinio terorističko djelo.

¹ Direktiva Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita te o sadržaju odobrene zaštite (SL 2004., L 304, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 64.)

Sud ponajprije navodi da iz spisa ne proizlazi da je M. Lounani osobno počinio teroristička djela ni da je poticao na počinjenje tih djela ili da je sudjelovao u njihovu počinjenju.

Međutim, pojam „djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda” nije ograničen na teroristička djela. Sud je osobito naveo da je u Rezoluciji 2178 (2014.) Vijeće sigurnosti izjavilo da je „ozbiljno zabrinuto zastrašujućom i rastućom prijetnjom koju predstavljaju strani teroristički borci, odnosno pojedinci koji odlaze u države koje nisu države njihova boravišta ili državljanstva radi počinjenja, planiranja ili pripremanja terorističkih djela”, te je izrazilo zabrinutost u pogledu mreža koje organiziraju teroristički subjekti i koje im omogućavaju kretanje između država boraca svih državljanstava i sredstava koja su im potrebna.

Prema tome, isključenje statusa izbjeglice propisano Direktivom nije ograničeno na stvarne počinitelje terorističkih djela, nego se također može primijeniti na pojedince koji se bave aktivnostima regrutiranja, organiziranja, prijevoza ili opskrbe u korist osoba koje odlaze u države koje nisu države njihova boravišta ili državljanstva radi počinjenja, organiziranja ili pripremanja terorističkih djela.

Sud podsjeća na to da su konačnu procjenu zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužna provesti nadležna nacionalna tijela, pod nadzorom nacionalnog suca. Ipak, u svrhu navođenja indicija koje treba uzeti u obzir, Sud ističe da je, prema utvrđenjima belgijskog Conseila d'État (Državno vijeće), M. Lounani bio vodeći član terorističke skupine međunarodnog značaja koja je 2002. uvrštena na popis Ujedinjenih naroda koji određuje osobe i subjekte koji su predmet sankcija i koja se i dalje nalazi na tom popisu, koji je u međuvremenu ažuriran. Njegove aktivnosti logističke podrške aktivnostima te skupine imaju međunarodni aspekt jer je sudjelovao u krivotvorenju putovnica i pomagao dobrovoljcima koji su htjeli ići u Irak. Sud smatra da takva djela mogu opravdati isključenje iz statusa izbjeglice.

Nadalje, okolnost da je M. Lounani osuđen zbog sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine i da je ta osuđujuća presuda postala pravomoćna ima osobitu važnost u okviru pojedinačne procjene koju mora provesti nadležno tijelo.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106